

Nieuwsbrief

Nummer: 3

Februari 2013

Van het bestuur

Eind november 2012 overleed Coos in 't Veld. Een pionierster pur sang. Vele bestuursfuncties heeft ze vervuld en daarmee haar steen bijgedragen aan de opbouw van onze zo jonge gemeente. Jarenlang heeft ze leiding gegeven aan onze stichting. Het eerste door ons uitgegeven boekje was ook van haar hand: *Vol Goede Hoop*. Het boek beschrijft de eerste jaren van de pionierende landbouwers.

We zijn haar veel dank verschuldigd. Als hommage hebben we in dit nummer een interview geplaatst, dat Janke Schonewelle in 2012 haar heeft afgenomen.

Als pendant treft u een het gesprek aan dat zij met Jan Griede heeft gevoerd.

Beiden hebben hun sporen op het gebied van het bewaren van de prille historie van Dronten verdiend. Het is een soort dubbelinterview geworden.

Mijn Flevoland.

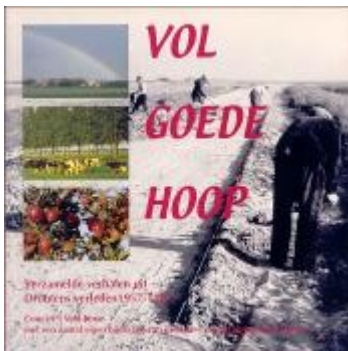
G. den Braven blikt terug

Het land was nog woest en ledig en in die oneindigheid lag Dronten. Vanuit de polder was het een heel eind om naar het oude land te reizen. Ik deed dat op een motor want er moest brood op de plank komen en in Utrecht studeerde ik om het noodzakelijk diploma te behalen. In de onderwijswereld waarin ik mijn brood verdiende moest je toen ook op zaterdagochtenden nog werken, dus na half een ging ik dan onmiddellijk op weg naar de bronnen der wijsheid Door weer en wind en ook nog in de wintermaanden van eind 1964.

De terugreis was altijd het vervelendste, vooral als het regende

In dit nummer

- Van het bestuur
- Terugblikkend
- Verdwenen
- De Canon van Dronten
- Grondleggers van de stichting

Bent u donateur en wilt u om ons kosten te besparen de nieuwsbrief voortaan digitaal ontvangen, mail dan uw mailadres door aan f.schmidt@wxs.nl o.v.v. nieuwsbrief geschiedenis Dronten

Hierboven de voormalige katholieke kerk. In ons eerste nummer hebben wij al over het verdwijnen ervan gesproken. Wie meer wil weten over de historie ervan kan een kijkje nemen op de onderstaande website

De genoemde links zijn via onze website en via de tab links te activeren www.geschiedschrijvingdronten.nl

Ontvangt u de nieuwsbrief digitaal dan kunt u rechtstreeks de link in werking stellen.

of, nog erger, sneeuwde.

Als je dan in het pikkedonker weer de polder inreed was je inderdaad in the middle of nowhere. Geen lichtje te zien en Dronten was alleen via Biddinghuizen over de dijk te bereiken. Dit Flevoland was nog in zijn oervorm met veel riet en beginnende koolzaadvelden. Die waren er niet natuurlijk op die winteravond, toen de achterband van mijn motor het begaf. Gelukkig geen klapband, maar daar sta je dan toch wel in het pikkedonker! Geen mobieltje of praatpaal! (Van beide had niemand ooit gehoord.) Het enige wat dan kan is schoppen tegen die band, brommen op onze Lieve Heer en medelijden met jezelf hebben. Zo verging het mij. Wachten of er nog iemand langs wilde komen, die mijn opgestoken duim zou zien en durfde te stoppen.

Na een kwartiertje in de kou en in het donker, kwam er gelukkig toch licht in deze duisternis. Letterlijk, dus. In de vorm van een scooter, zo'n soort rijdende WC, die je meer in warme landen ziet. De bestuurder, ook op weg naar Dronten, was blij dat hij kon helpen. Als Flevolanders onder elkaar, was dat eigenlijk vanzelfsprekend. Hij zette me na een halfuurtje af voor mijn huis waar al met enige zorg op mij gewacht werd.

De plaatselijke fietsenhandelaar Van Treeck, ook een pionier, bleek na mijn telefoontje, bereid met zijn VW- busje mijn motor op te halen, waarna ik voor de derde keer die dag ergens langs het Veluwemeer reed. Opnieuw alle tijd om nog eens te overdenken of ik dit nieuwe land wel zo aantrekkelijk vond.

De motor stond nog op de plek waar ik hem achtergelaten had. In die tijd verwachtte je ook niet anders. Om tien uur die zaterdagavond was ik eindelijk weer thuis bij vrouw en kinderen. Van Treeck plakte mijn band en de volgende zaterdag kon ik weer als vanouds naar 'het oude land'. Niet veel later kwam er een auto waardoor het reizen wat comfortabeler werd.

Het diploma kwam er, het Openbaar Lichaam werd gemeente en we zijn zelfs deel van een provincie geworden. Koolzaad is er al lang niet meer, het wegennet is aanzienlijk uitgebreid en ook de inwoners zijn veranderd. Toch kan ik nu, bijna vijftig jaar later, op sommige plaatsen nog altijd dat oergevoel terugkrijgen en voel ik: DIT IS MIJN FLEVOLAND!

Hieronder twee overblijfselen van iets wat eens bedoeld was als het bruisend middelpunt van het culturele, culinaire en sociale leven binnen de dorpen. De tijd en de bulldozer heeft ze gevelde. Ze maakten plaats voor het winkelcentrum of voor woningbouw.

In onze nieuwe bundel zullen we iets van dat verleden weer tot leven brengen.

Verdwenen

Nieuwe Land Museum

Proef de sfeer van de kantines die ooit bij de kampen in de polder stonden.

De kantine van Lelystad haven is daartoe herbouwd door de firma Loosman uit S'bant.

De canon van Dronten

Ir Lely

Een visionair scheidt nieuw land

Al eeuwen lang is gesproken over de inpoldering van de Zuiderzee. Pas in de twintigste eeuw was men daartoe ook technisch in staat. Ook toen was het nog geen gelopen race. Er waren zowel voor- als tegenstanders. Tot de eersten konden de landbouwers worden gerekend, tot de laatste groep de vissers. Twee historische gebeurtenissen hebben de balans ten voordele van de voorstanders doen overslaan. Het voedseltekort waar we tijdens de Eerste Wereldoorlog mee te kampen hadden en de watersnoodramp van 1916, die in vele Zuiderzeesteden grote schade aanrichtte. In 1918 ging het parlement akkoord met de aanleg van de Afsluitdijk, die de kustlijn aanzienlijk verkortte. Daarna kon de inpoldering beginnen.

Signalement

Na Biddinghuizen is er nu ook het boerderijboek Swifterbant verschenen.

Agrariërs uit het dorp vertellen hoe zij het boeren hebben ervaren en nog ervaren.

Markant inwoner van Dronten

Eén van de grondleggers van de Stichting Geschiedschrijving

Coos in 't Veld-Janse

Interview voorjaar 2012

*Het eerste boek dat werd uitgegeven door De Stichting Geschiedschrijving was: **Vol goede hoop, verzamelde verhalen uit Drontens verleden 1957 – 1987.***

Op de omslag staat een foto en de naam van Coos in 't Veld-Janse. Op 23 november 2012 overleed Coos.

Vol goede hoop

In 1926 werd Jacoba Geertruida Janse geboren in Scheemda. Zij was de dochter van een pachtboer, maar kort na de geboorte van Coos liep de pachttermijn af en ging het bedrijf naar een ander die iets meer geld bood. Het gezin Janse ging in 1927 naar Zoetermeer (het toenmalige Zegwaard). Vader Janse kocht land en bouwde een huis en een schuur van geld dat hij leende van familieleden. De grote economische crisis brak uit en de schuld drukte op het geweten van Janse: "Als er wat met mij gebeurt, zit mijn vrouw met de schulden." Hij verkocht het bedrijf aan een steenfabrikant en werd weer pachter.

Coos: "Mijn vader was een goede ondernemer en bijzonder voor die tijd, wij mochten verder leren. Ik ging naar De Rollecate in Deventer en werd lerares landbouwhuishoudkunde. Het boerenbestaan heeft me altijd geïnteresseerd. Ik heb twee jaar in Noord Holland gewerkt bij *Het maatschappelijk werk ten plattelande*, ik gaf cursussen huishoudkunde."

Coos was 23 jaar toen ze op uitnodiging naar Amerika ging als vertegenwoordigster van de Nederlandse Plattelandsvrouwen. Met drie mannelijke academici van de Nederlandse landbouworganisaties reisde Coos door het land en ontdekte daar niet alleen het Amerikaanse platteland, maar ook haar sterke kanten. Ze werd door de Amerikaanse organisatie steeds vaker gevraagd om een lezing te houden over de situatie in Nederlandse boerengezinnen. Coos bleef langer in Amerika dan de drie ingenieurs en de organisatoren zeiden: "Blijf hier, twee jaar naar de universiteit en we hebben een baan voor je."

Maar Coos keerde terug naar huis en ontmoette er Piet in 't Veld. Ze trouwden en stichtten een gezin. Coos was nu zelf boerin, het enthousiasme om te vertellen over het boerenbestaan zou haar nooit loslaten.

Donateursbijdrage

De activiteiten van onze stichting worden mogelijk gemaakt door onze donateurs.

Mocht u uw bijdrage nog niet hebben overgemaakt, dan verzoeken we u minimaal €16.50 over te maken op rekening 3481.94.404 ten name van Geschiedschrijving Dronten o.v.v. 'donatie 2013'.

De selectie

Coos in 't Veld: “We woonden in Wioldrecht, gemeente Dubbeldam en deelden het bedrijf met de ouders van Piet. De helft van de 52 hectare bleek nodig voor de uitbreiding van de havens en de industrie. Toen was het bedrijf te klein voor twee gezinnen. We schreven in voor de vrije selectie in Flevoland en waren erg blij dat we een bedrijf toegewezen kregen. Tijdens mijn baan in Noord Holland had ik gezien hoe zorgvuldig de procedures waren. Ook zag ik hoe diep mensen teleurgesteld waren als ze niet door de selectie kwamen. Ik denk dat de Rijksdienst meer aan nazorg had kunnen doen, mensen helpen de teleurstelling te accepteren. Bij de selectie werd vooral gekeken of mensen geschikt waren om onder moeilijke omstandigheden te leven. Voor vrouwen kon het leven eenzaam zijn, de familie woonde ver weg en de kinderen waren vaak nog jong. Als een vrouw het pioniersleven niet volhield, was dat voor een jonge boer een bittere teleurstelling. Dat wilde de Rijksdienst natuurlijk voorkomen.

Onze kinderen waren 13, 10 en 7 jaar oud toen we hier kwamen. De burens woonden hier één week eerder dan wij, maar ontvingen ons met een pan soep! En later toen het dak van onze noodwoning eraf waaide, boden zó velen aan om onze kinderen op te vangen, dat we aan drie kinderen niet genoeg hadden. Het was moeilijk, zeker, alles moesten we van de grond af opbouwen, maar de saamhorigheid was groot. Dat zegt iedereen die het heeft meegemaakt, veel later ben ik verhalen over de begintijd gaan verzamelen.”

De Bond voor Plattelandsvrouwen

Tijdens de bijeenkomsten voor nieuwe pachters werd het als een opdracht meegegeven: het opbouwen van een nieuwe samenleving is de taak van iedereen.

Coos in 't Veld: “Het verenigingsleven, sport, kerken, voor alles werd onze inzet gevraagd. Er waren momenten dat ik geen zin had om wéér naar een vergadering te gaan, maar ik ging toch. Ik heb altijd van de polder gehouden. Misschien lag het moeilijker bij boeren die met tegenzin hun land en bedrijf hebben moeten achterlaten vanwege ruilverkaveling of wegebouw. Wie niet zelf had gekozen voor de polder had misschien meer moeite met het loslaten van streekgewoonten, gebruiken en overtuigingen. Bijvoorbeeld: In Nederland zijn gebieden waar vele generaties boeren gewend zijn geraakt aan een machtspositie en aan status. De houding van deze mensen versterkte soms de gevoelens van vervreemding en miskenning bij anderen.

Voor allerlei veranderingen in de samenleving heb ik de Bond voor Plattelandsvrouwen altijd heel belangrijk gevonden. Emancipatie en streven naar goede verhoudingen was belangrijk voor ons als Bondsvrouwen. We gaven daarover allerlei cursussen en er waren themadagen. Goed leiding geven tijdens de discussies voorkwam misverstanden, daarvan was ik mij bewust. In 2001 hebben we als Bond een gedenkboek uitgegeven onder de titel *Het waait hier nooit... Of toch? 40 jaar Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen in Flevoland 1961 – 2000.*”

De schoonheid van het boerenleven

Coos: “Ik sprak iemand die gedichten had geschreven over het boerenbestaan. Hij zei: ‘Ik kan niet meer dichten, alle romantiek is weg, de mechanisatie slaat overal toe.’ Het zette mij aan het denken. Is het waar dat het leven van een moderne boer niet mooi meer is? Maar waar kijken mensen dan naar? Ik ben gaan fotograferen en stelde diaserieën samen. Ik besepte dat ik over het werk in de polder wilde gaan vertellen. Ik wilde de schoonheid laten zien van een strakke polder en van een modern bedrijf. Ik wilde wijzen op het wonder van het zaad. Mensen kunnen het leven niet maken, we kunnen het zaad helpen groeien, bijvoorbeeld door de grond te ontwateren, maar het leven zelf is gegeven.

De redactie van het blad *De Boerderij* vond het goed dat ik een oproep deed voor mijn lezingen met dia's. Het is geweldig gaan lopen. Op alle afdelingen van de Bond voor Plattelandsvrouwen in de wijde omgeving en vele andere verenigingen en clubs ben ik geweest, ik deed het met plezier.

Op een dag hoorde ik in Zwolle een spreker over de historie van de polder. Maar een bepaald gegeven klopte niet in zijn verhaal, ik wilde het uitzoeken en dat heeft geleid tot contacten met het Erfgoedcentrum Nieuw Land. Toen is het idee opgekomen om verhalen te verzamelen over de eerste ervaringen in de polder.

Stichting Geschiedschrijving in de Gemeente Dronten

Dat mensen uit alle windstreken van Nederland in de polder een nieuwe gemeenschap vormden, heb ik heel mooi en boeiend gevonden. Ik vond dat de verhalen van mensen die het hebben meegemaakt, moesten worden opgeschreven. Ik sprak Jan Griede, de gemeentesecretaris, het was 3 januari 1991 op de nieuwjaarsbijeenkomst van de gemeente. Ook hij had plannen om iets met de historie van Dronten te doen. Op zijn verzoek heb ik toen een officiële brief naar Burgemeester en Wethouders geschreven om *De Geschiedschrijving van Dronten* op de agenda te krijgen. Er was enige aandacht, maar we hebben toch helemaal zelf voor de fondsen moeten zorgen. Daarvoor werd een particuliere stichting opgericht. We zorgden voor de nodige naamsbekendheid. Ik heb wel met een standje

gestaan op beurzen of op de *Dag van de ouderen*. Dat standje improviseerde ik, mijn oude wasrekje deed nog goede diensten.

Mensen hebben ook echt belangstelling voor het verleden. We zijn nu gewoon een stukje van Nederland geworden, wie kan zich nog voorstellen hoe het hier is geweest? Dat we alles vanaf de grond hebben opgebouwd? Dat het ooit een grote lege, modderige vlakke was?

Slot

Sinds Coos en Piet de boerderij verlieten, woonden zij aan Het Kompas. Dochter Anneke woont op een boerderij in de polder, maar dochter Tineke in Amsterdam en zoon Jan in Duitsland. Coos: “Dat is jammer voor hen. Maar ik denk altijd: ze hebben hier in elk geval een prachtige jeugd gehad!”

Coos verliet in 2007 het bestuur van de Stichting Geschiedschrijving. “Ik vond dat ik toen ook wel mocht stoppen. Ik volg het allemaal nog goed, alle boekjes staan hier in de kast.”

Er was veel meer dat Coos nog goed volgde. Ondanks haar broze gezondheid bleef ze een zeer betrokken burger van Dronten. In de vroege ochtend van 23 november overleed ze. Enkele dagen later, op de donateursavond van 26 november hebben we Coos in 't Veld-Janse herdacht. Ze was een vrouw met verbeeldingskracht, met energie en liefde voor het leven in Flevoland. In Dronten is een lege plaats gekomen: Coos in 't Veld-Janse is niet meer.

Op 3 januari 1972 werden in De Meerpaal de eerste burgemeester en de eerste gemeentesecretaris van Dronten geïnstalleerd. De minister van Binnenlandse zaken mr. W.J. Geertsema was daarbij aanwezig. De provincie Flevoland bestond nog niet, dus deze minister fungeerde ook als commissaris van de koningin. Tien jaar eerder waren de eerste huizen van Dronten gebouwd, een paar jaar later ontstonden ook Biddinghuizen en Swifterbant en samen vormden zij nu een gemeenschap met 13.000 inwoners.

Mr. E.P. van Veldhuizen begon op die dag zijn werkzaamheden, de gemeentesecretaris J. Griede werkte sinds 1966 in Dronten voor de Adviesraad van het Openbaar Lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders

Vergadering van de gemeenteraad.
Verslaglegging door de VLOD.
Jan Griede aan de linkerhand van Eppo van Veldhuizen.

De eerste Gemeentesecretaris van Dronten

Eén van de grondleggers van de Stichting Geschiedschrijving

Jan Griede

Interview voorjaar 2012

Uithuizermeeden

Jan Griede werd geboren in 1934 in Uithuizermeeden. Het was in de crisisjaren, zijn vader had echter een vast jaarcontract als landarbeider. De oorlogsjaren gingen in Uithuizermeeden - behoudens enkele razzia's en beschietingen- vrij rustig voorbij; vader Griede was via het vakbondswerk enigszins betrokken bij het verzet. Zoon Jan: "Hij had een Ausweis omdat hij 's nachts bij de graandrogerij werkte, daardoor kon hij - zo werd gedacht - in spertijd langs landweggetjes onderduikers wegbrengen. En bonkaarten verspreiden, natuurlijk. Mijn vader een held? Nee, sociaal sterk betrokken, dat wel."

De beschietingen met VI's in 1945 kan Griede zich herinneren. En: "Ik weet dat een boer werd gefusilleerd omdat onderduikers bij hem werden gevonden. Toch was ik te jong om de omvang van de gebeurtenissen echt te bevatten. Later kwam er een Herdenkingsboek, waarin ook de oorlogsjaren een plek kregen."

De sociale belangstelling van vader Griede leidde tot het deelnemen aan organisaties en het vervullen van bestuursfuncties. Jan volgde zijn voorbeeld: "Op de knapenvereniging ontdekte ik hoe leuk het was om secretaris te zijn. En op de christelijke Jonge Mannenvereniging ging ik daarmee

door. Vergaderen, werken aan overlegstructuren, zorgen dat mensen tot hun recht komen... Dat heb ik kennelijk van huis uit meegekregen.”

In 1951 ging de 17-jarige Jan werken bij de gemeente Uithuizermeeden. Die bestond toen uit vijf dorpen met totaal 5600 inwoners. Nu behoort het gebied tot de gemeente Eemmond.

Griede: “Ik had mijn Mulodiploma, in ons gezin was het te duur om in de stad naar de HBS te gaan en later te studeren. Maar nu kon ik in mijn vrije tijd in deeltijd bijleren, werken in de gemeenteadministratie bood opleidingsmogelijkheden. Ik werd gekozen uit drie sollicitanten. Mijn vader was in die tijd raadslid, mogelijk heeft het een handje meegeholpen.”

De bezoldiging was 10 gulden per week. Met een kroontjespen schreef Jan keurige akten van de burgerlijke stand. En op de typemachine stukken voor de boekhouding en de vele, vele bijlagen van ministeriële stukken, want kopieermachines waren er in die tijd nog niet.

Belofte van trouw in het nieuwe land

Griede zocht groeikansen, eerst in Doornspijk. Daar volgde hij de lessen GA-I (Gemeente Administratie) bij dr. A. Blauwboer. Deze bestuurder werkte als secretaris/plaatsvervangend landdrost bij het openbaar lichaam De Noord-Oostelijke Polder. Diens lessen maakten de eerste belangstelling wakker voor de nieuwe polders. Op de Veluwe ontmoette hij Janna Kolleman uit Elburg, werkzaam op de secretarie van de naburige gemeente Oldebroek. In 1959 traden ze in het huwelijk en kregen een woning in 't Harde toegewezen. Daar werd hun eerste zoon Simon geboren. Vervolgens ging Griede naar Hardenberg – daar werd hun tweede zoon Henk Jan geboren - en naar De Bilt, hij haalde er het diploma GA-II. In 1966 had hij zoveel ervaring opgebouwd dat hij werd benoemd als ambtenaar in algemene dienst bij het openbaar lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders (ZIJP). Dronten werd de nieuwe standplaats. Hier werden nog twee zonen geboren: Mark en Alexander. Griede: “Mijn vrouw was de spil van het gezin. Daarnaast was ze jarenlang actief voor de Telefooncirkels, met Groep Elkaar en met het onderhouden van contacten met alleenstaanden die wel enige aandacht konden gebruiken. Dankbaar werk.”

In de opbouwperiode van Dronten zat Griede dichtbij de bestuurlijke ontwikkelingen. Hij deed ook mee met allerlei activiteiten die gericht waren op de opbouw van de plaatselijke gemeenschap en van het verenigingsleven, zoals de kerk, elftalcommissie ASVD-voetbal, buurtactiviteiten en secretaris/penningmeester Zeskampcommissie.

Dronten viel onder de verantwoordelijkheid van de landdrost, bijgestaan door het Dagelijks Advies College, waarvan de leden door de bevolking waren gekozen. In 1972 werd Dronten een zelfstandige gemeente, er kwam een burgemeester, wethouders werden benoemd en Jan Griede werd de eerste gemeentesecretaris. Bij het officieel aanvaarden van deze ambtelijke functie koos Griede ervoor om in de raadsvergadering niet de eed af te leggen, maar de belofte. De Vereniging Lokale Omroep Dronten (VLOD) zond de beelden hiervan uit. Meermalen werd later aan Griede gevraagd waarom hij, een kerkelijk meelevend man, niet had gekozen voor het afleggen van de eed.

Griede: “Het was een principiële keuze. Toevallig lazen we die week aan tafel het Bijbelgedeelte de

brief van Jacobus. In hoofdstuk 5 troffen me de woorden: 'Zweert niet, noch bij de hemel, noch bij de aarde, noch bij welke andere eed ook. Laat ja bij u ja zijn en neen neen'. Dat trof me, want betrouwbaar zijn en gerechtigheid nastreven, dat is van het grootste belang in het openbaar bestuur. Veel later, ik was al met pensioen, heb ik in de kerk waar ik jarenlang lid was, het tegendeel van betrouwbaarheid ervaren. Ik maakte deel uit van de beroepingscommissie, tijdens de procedure die zou leiden tot het beroepen van een predikante is er iets grondig misgegaan. Ik kon toen niet anders dan mijn lidmaatschap opzeggen. We voelen ons nu thuis in een andere geloofsgemeenschap, maar het was pijnlijk allemaal."

Het werk van de gemeentesecretaris

In de eerste periode van de zelfstandige gemeente Dronten was er veel dat geregeld diende te worden. Griede: "Burgemeester van Veldhuizen was een ondernemende en energieke man. De provincie Flevoland was er nog niet. We gingen eens per twee maanden samen naar Den Haag om te overleggen met voornamelijk het ministerie van Binnenlandse Zaken. Maar ook met andere de ministeries werden contacten gelegd. Tijdens de treinreis naar huis werkte ik de besluitenlijst uit, die kon dan in Dronten direct worden uitgetypt. In die periode was er veel groei en ontwikkeling en we wilden geen tijd verloren laten gaan. Van Veldhuizen trad heel veel naar buiten terwijl ik intern zorgde dat het werk doorging. Er is door burgemeester van Veldhuizen zó veel in gang gezet, dat zijn opvolger burgemeester C. Dekker op een rijdende trein stapte en meer als uitvoerend beheerder kon optreden."

De secretarie telde vijf afdelingen: financiën, algemene zaken, sociale zaken, onderwijs/personeel/welzijn, burgerzaken; daarnaast onder leiding van directeur Fred van Veelen de dienst gemeentewerken met de nodige technische afdelingen. De secretaris had tot taak de burgemeester, het college en de raad bij te staan. Het personeelsbeleid lag Griede na aan het hart. Hij was bij de sollicitatieprocedures betrokken en zegt: "Meestal schatte ik de kandidaten goed in, maar als bleek dat iemand toch niet op de juiste plek terecht gekomen was, dan zochten we voor die persoon naar meer passend werk in het gemeentehuis."

Ook buiten het gemeentehuis was Griede actief. Zo nam hij in de jaren '70 het initiatief voor de actie *Schone dorpen*, met support van de Rotaryclub Dronten en deelname van de bevolking werd zwerfafval in de wijken verwijderd. En in 1977 tot het vormen van de commissie die geleid heeft tot het beeldhouwwerk *de polderpioniers*. Het door Kees Jansen vervaardigde beeld staat aan De Noord bij de brug over de dorpsgracht.

In 1985 werd Flevoland de twaalfde provincie van Nederland met Lelystad als provinciehoofdstad. Dronten breidde gestaag uit, er kwam een projectleider voor grote projecten, zoals de bouw van het gemeentehuis. Griede: "Ik voelde mij meer bestuursgericht en was betrokken bij contacten met groeperingen uit de plaatselijke bevolking als bedrijfsleven, dorpsbelangen, boerenorganisaties; ik heb het allemaal zien groeien. Natuurlijk werd ook wel eens gedacht om naar een andere plaats mee te dingen, maar het is er niet van gekomen."

Afscheid in 1991

Er kwam een einde aan de loopbaan van de gemeentesecretaris. Griede: “Toen ik 57 jaar oud was en veertig jaar in gemeentelijke dienst had gewerkt, kon ik vervroegd uittreden. Van die gelegenheid heb ik gebruik gemaakt. Zo was ook het algemene gevoel in die tijd: plaatsmaken voor de volgende generatie. Ik was toen twintig jaar gemeentesecretaris en het zou goed zijn als een opvolger reorganisaties zou kunnen invoeren.

Het werk als gemeentesecretaris heeft me altijd geboeid. Ik heb heel lang voor mezelf in korte kerntachtige bewoordingen aangeduid en opgeschreven waar het in het dagelijks besturen bij allerlei onderwerpen over ging. Bij mijn afscheid heb ik een selectie uit die notities verzameld in een bundel onder de titel *Morgen wordt vandaag*. Dat boekje heb ik aan iedereen gegeven die werkte in het gemeentehuis. De raad heb ik een wandbord aangeboden voor de raadzaal met daarop de woorden: *eenheid leidt tot grote daden*. Het goede functioneren van de raad heb ik daarmee als scheidend secretaris willen symboliseren. Ik heb het afscheid beleefd als een mooie afronding van mijn ambtelijke werkzaamheden. We bewaren vele goede herinneringen aan de jaren waarin Dronten op de kaart van Nederland werd gezet. Onze vier zonen verlieten direct na de middelbare school het ouderlijk huis om te gaan studeren. Eigenlijk weet je dan al dat ze voor het uitoefenen van hun beroep ook elders zullen gaan wonen. Als ze nu bij ons op bezoek komen, vinden ze hier geen vrienden en schoolgenoten meer. Zo gaat dat. Mensen kwamen hier wonen omdat er werk en huizen waren en omdat zij de ruimte zochten van het polderlandschap. Tegelijkertijd is de Randstad dichtbij en inmiddels ook heel goed bereikbaar. We zijn nu gewoon een stukje Nederland.”

De Stichting Geschiedschrijving

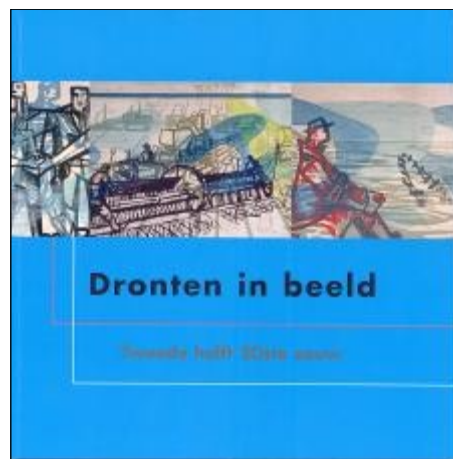
Sinds 1991 is er in Dronten een Stichting Geschiedschrijving. In de stichtingsakte is vastgelegd hoe het bestuur bij de start werd samengesteld: voorzitter Jan Griede; secretaris/penningmeester Jan Vrakking; plaatsvervangend voorzitter Coos in 't Veld; eerste algemeen adjunct Henk van den Brink en tweede adjunct Stiene de Vrieze.

Griede: “In de periode voorafgaand aan het afscheid liep ik na te denken over het vastleggen van de nog jonge geschiedenis van Dronten. We hadden in het gemeentehuis veel archiefmateriaal, waaronder krantencollecties en een grote hoeveelheid foto's. De voorbereidende stappen om te komen tot een georganiseerde vorm van geschiedschrijving heb ik samen met mevrouw Coos in 't Veld – Janse kunnen zetten. Haar brief naar Burgemeester en Wethouders kwam met een ambtelijke notitie op de agenda. Het leidde niet tot veel enthousiasme. B&W waren van mening dat de geschiedenis van deze gemeente nog te jong was en daarom niet interessant. Er werd geen subsidie verleend. Dat betekende fondsenwerving, want de Stichting Geschiedschrijving kwam er toch, als *particulier initiatief vanuit de gemeenschap*, waarin Coos en ik beiden participeerden. De Rabobank stelde een startsubsidie beschikbaar en later kregen we van de provincie een Europese subsidie. We deden er veel aan om naamsbekendheid te krijgen, zo verzorgde ikzelf een wekelijkse rubriek *Dronten Toen, 25 jaar geleden* in De Flevolander. Ruim 700 keer heb ik de rubriek bij de krant aangeleverd, de vergoeding hiervoor vormde een regelmatige bron van inkomsten voor de Stichting. Het duurde even voor het eerste

boek uitkwam: *Vol goede hoop, verzamelde verhalen uit Drontens verleden*. Toen maakte Jan Kuiper inmiddels ook deel uit van ons bestuur. Daarna gaven we als Stichting ieder jaar een boekje uit, daar- toe gaf de Europese subsidie Leader + ons ook wat armslag. Op de jaarlijkse donateursavond wordt het boek uitgereikt en aan belangstellenden verkocht.”

In het gemeentehuis kreeg De Stichting Geschiedschrijving aanvankelijk ruimte om materialen op te slaan. Inmiddels worden foto's, kranten, papieren en allerlei historisch materiaal nu opgeslagen in Le- lystad. Het Erfgoedcentrum Nieuw Land bewaart het materiaal onder de juiste klimatologische om- standigheden en werkt aan het digitaliseren ervan. Het vastleggen van de geschiedenis is belangrijk, maar voor de komende generaties ook de toegankelijkheid van de gegevens.

Griede: “Het was wel een hele zoektocht om op een goede manier de geschiedschrijving van Dron- ten op gang te brengen, maar ik kijk met plezier terug op de jaren bij Stichting Geschiedschrijving in de Gemeente Dronten.”

Fotoboek Dronten.

Samenstelling: Jan Griede

Citaat uit: Morgen wordt vandaag.

Wijsheid

Wijsheid leer je niet,
wijsheid zit in je.

Nog een activiteit: Het Piratenkoor

In het jaar 1999 werden in het woonhofje De Patrijs plannen beraamd voor het oprichten van een pi- raten- of shanty-koor. De eerste jaren waren Griede en Roel Visscher de dragende krachten; samen re- gelden zij de zaken die nodig waren.

Griede: “Het koor repeteerde in de bedrijfskantine van schoonmaakbedrijf Van Gaalen, op het bedri- jventerrein Houtwijk te Dronten. Toen het na enige jaren echt menens werd, gingen we over tot het vaststellen van statuten en het vormen van een bestuur: voorzitter Peter Zuidhof; Jan Griede secretaris en Lodewijk Bolt penningmeester. Het aantal leden schommelt rond de 60. Het koor is een daverend succes en verzorgt veel openbare optredens door het gehele land. Bij mijn uittreden werd ik tot erelid benoemd. Het piratenkoor is ook echt iets wat ik leuk vond. We wonen in Dronten, we horen bij de gemeenschap Dronten!”